

III 4251 d₁

AZ

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1884. évi augusztus 26—27. napjain

SÁROSPATAKON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

TÓTH LAJOS,

egyházmegyei főjegyző.

SÁROSPATAK.

Nyomtatta Steinfeld Béla, a ref. főiskola betűivel.

1884.

1724

III. 4251. a.

AZ

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1884. évi augusztus 26—27. napjain

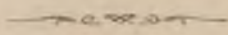
SÁROSPATAKON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

TÓTH LAJOS,

egyházmegyei főjegyző.

SÁROSPATAK.

Nyomtatta Steinfeld Béla, a ref. főiskola betűivel.

1884.

*Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1884. évi augusztus 26—27. napjain
Sárospatakon tartott közgyűlésének*

JEGYZŐKÖNYVE.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1884. évi augusztus 26—27. napjain Sárospatakon tartotta meg — **Kopré Ferenc**, esperes és **ifj. báró Vay Miklós**, egyházmegyei gondnok elnöklete alatt — őszi közgyűlését, több egyházi és világi férfiak közreműködésével.

Jelen voltak:

Bodolai József, Ölbei János, Terhes Barna, Keresztúri József, Zombori Gedő, egyházi; Bódogh Károly, Dr. Lengyel Endre, Kóczán Miklós, Szinyei Gerzson, világi tanácsbírák; Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvéd s világi jegyző; Bagdi István visi, Gecsei Péter tarcali, Páricsi József károsai, Kovács János vümos-újfalusi, Czike Ferenc ladányi, Horváth János petrahói, Fürjész Tamás lukai, Farkas Lajos vajdácskai lelkészek; Nagy András kisdobszai, Hazai Béla szentesi, ifj. Ölbei János b.-keresztúri helyettes lelkészek; Csontos Gábor rozvágyi, Nagy Sándor sárospataki, Pálóczi József tarcali segédlelkészek; Gérecz Károly tanítótestületi képviselő; Bartha János tanügyi bizottsági tag; Kérészi István, a sárospataki egyház főgondnoka; Gönczi János, a túlllyai egyház főgondnoka; Diószeghi Mihály, a b.-keresztúri egyház gondnoka, mint ezen egyházak képviselői; Tóth Lajos fő-, Buda János aljegyző.

1. Elnök, esperes úr Istenhez emelt buzgó inája után ifj. báró Vay Miklós, egyházmegyei gondnok által a gyűlés megnyitottnak nyilvánítottatott.
2. Zitás István, egyházi és báró Vay Sándor, világi tanácsbírák, több okok által akadályozva lévén jelen gyűlésünkön való megjelenésükben, erről a közgyűlést értesítik.
Tudomásul vétetik.
3. Esperes úr jelenti, hogy tavaszi közgyűlésünkéből elrendelt egyházi aljegyzői állásra beadott szavazatok a nyári egyházkerületi

gyűlés alkalmával felbontatván, azon alkalommal eredményre nem vezettek, amennyiben a kijelölt három lelkész közül általános többséget egyik sem nyert, a legtöbb szavazatot nyert Buda János, karádi és Abaházi József, liszkai lelkészek újabb választás alá bocsáttatván, a beérkezett szavazatok felbontattak, miután Buda János, karádi lelkész 35, Abaházi József, liszkai lelkész pedig 24 szavazatot nyert.

Buda János általános többséget nyervén, elválasztott egyházi aljegyzőnek az elnökség által kijelentetett székét a közgyűlés szívélyes üdvözlése között elfoglalta.

4. Ugyancsak tavaszi közgyűlésünkben elrendelt a megyebeli tanítók által választandó tanítótestületi képviselőkre beérkezett szavazatok felbontatván, a már kijelölt tanítók közül Sőregi Márton, cigándi 36, Csécsi Pál, sárospataki 16 és Bartha János, kesznyéteni tanító 11 szavazatot nyervén:

Az általános többséget nyert Sőregi Márton, cigándi tanító, a tanítók részéről, egyik közgyűlési képviselőnek kijelentetett.

5. Egyházmegyei közgyűlés szükségesnek látván, hogy — mint már régebben — két egyházi aljegyző választassék:

Az egyházak szabályosan kiállított szavazataiknak a jövő tavaszi közgyűlésre való beadására felhívatnak.

6. Tavaszi közgyűlésünk 29. sz. alatti határozata szerint a hoportyi leányegyházba kiküldött bizottság beadja jelentését, melyszerint az egyház tagjainak azon kérelmét, hogy a fizető egyháztagok által a lelkész részére fizetendő $1\frac{1}{2}$ véka rozsfizetésen felül, az eddig évenként fizetett $1\frac{1}{2}$ véka zab adása alól mentessenek fel; szegénységöket, különösen a Hernád folyó szagatása következtében más helyre áttelepülés kényszerűségét tekintetbe véve, a kérelmet méltányosnak találván:

Egyházmegyei közgyűlés az anyaegyházbeli lelkész részére, az eddig családonként fizetett $1\frac{1}{2}$ véka zab fizetése alól őket felmenti; az előkönnyörgő tanító részére azonban, tekintetbe véve fizetése csekélységét továbbra is meghagyja.

A kimenendő egyházlátogatás pedig megbizatik, hogy hoporty-sóstófalvi birtokosok: Hosszúfalusi Miklós, a Szepessy-család és ezek gyámja, Sisáry Gyula urak figyelmét a hoporty-sóstófalvi tanító fizetése csekélységére felhíva, az anyagi pártfogoltatásra nézve tegyenek lépéseket.

7. A folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 30. sz. alatti határozata értelmében Bodnár Lajos, vámos-újfalusi volt tanító-

nak az egyháznál fenlevő tőketartozása irányában, az egyházmegyei kormányzék e tárgyban fentjelzett szám alatt hozott azon határozatához leendő alkalmazkodással, hogy a vasút által elfoglalt és kisajátított földek tőkepénzét a tanító, a belőle őt illető kamatok fejében le nem foglalhatja: lelkész és tanító között az ügy elintézése végett Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvéd kiküldetve lévén, előszóval előadja hogy jelenben az ügygyel be nem számolhat, mivel a tanítótól mindez ideig nyilatkozatot nem kapott, de mihelyt az meglesz, eljárása eredményét azonnal be-terjesztendi.

Előszóval tett ezen jelentése tudomásul vétetett.

8. Tavaszi közgyűlésünk 49. sz. alatti határozata szerint, a királyhelmecei egyházba kiküldött bizottság jelentését be nem adván: Annak jövő tavaszi közgyűlésünkre való beadására felhívatik.
9. Kovács Ferenc, örösi lakos felfolyamodása tárgyában, melyszerint az örösi egyháztanács által 1883. október 7-én hozott határozatát megváltoztatni kéri, az ezen irányban megejtett küldöttségi jelentés figyelembevételével következő határozat hozott: Az örösi egyháztanács által, 1883. október 7-ik napján 1. szám alatt meghozott határozat, indokainál fogva az egész ügynek az 1884. január 13-án tartott egyházközségi gyűlésben megállapított kiegyenlítésével helybenhagyatik.
10. Özvegy Anti Jánosné folyamodván az iránt, hogy az egyházmegyei pénztár javára, összes birtokaira bekebelezni rendelt 160 forintos követelés ne összes birtokaira, hanem csak is házára kebeleztessek be az ez irányban meghozott tavaszi közgyűlés 38. szám alatti határozat ily irányban módosítsassék: Miután folyamodóné, a részére engedélyezett húzamosb határidő alatt sem tett a tavaszi közgyűlés 38-ik sz. alatti határozatának eleget: az egyházmegye hivatkozott számú határozatát ez oknál fogva meg nem változtathatja s folyamodó kérelmét nem teljesitheti.
11. A szomotor-vécsi egyház presbyteriuma, az egyházmegye 1883. évi augusztus 28—29. napjain tartott közgyűlésének 12. számú határozatára vonatkozó jelentését, az egyház tőkepénzeiből Szabó Lajos és neje Pásztor Mária-nak kölcsönadott 800 forintot érdeklőleg beterjeszti. Az egyházmegye, 1883. évi őszi közgyűlésének 12. sz. határozatával, a kérdés alatti 800 frtos követelés tekinte-

tében, a szomotor-vécsi egyház presbyteriumának teljes jótállási kötelezettségét jogérvényesen kimondván: a presbyterium által Szabó Lajos és neje Pásztor Mária-nak a 800 frtos követelés bekebeleztetésére e folyó év végeig engedélyezett halasztást azon megjegyzés mellett veszi tudomásul, hogy ezáltal a presbyterium teljes jótállási kötelezettsége nem érintetik s a maga joghatályában továbbra is fentartatik.

- 12.** Olvastatott a bodrog-sárai leányegyház folyamodványa, melyszerint a f. évben lejárandó s a b.-sárai leányegyház tulajdonához tartozó vagyonok további hat évre terjedő haszonbérbe adhatását kérelmezi, alap gyűjtése végett; továbbá az iskola- és tanítói ház lakhatóvá tétele végett, az eddigi haszonbéri összegből annak kiépíthetését megengedni és a vámos-újfalusi lelkészt, eddigi 9 évi fáradozásáért, melyszerint a leányegyházban a szükséges egyházi teendőket teljesítette, szintén a haszonbéri összegből megfelelően jutalmazni és jövőre való nézve enemű díjazását megállapítani és Végh Bertalan ügyvédnek fáradozásáért, úgy a multa, mint a jövőre nézve, tiszteletdíjat meghatározni kérelmez.

A b.-sárai leányegyház anyagi viszonyánál fogva, melyszerint az egyháztagok csekély száma folytán a levitóság ez idő szerint be nem állítható, az egyházi birtokoknak további hat évre bér- és haszonbérbe adása iránti kérelme folyamodó egyháznak megadatik és utasíttatik Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvéd, hogy a b.-sárai leányegyház tulajdonához tartozó ingatlan vagyonok bér- és haszonbérbe adását a szokott módon eszközölje.

Egyúttal megbizatik, hogy a nevezett egyház tulajdonát képező iskola- és lakház kijavítását, a kezeihez befolyt bér- és haszonbérösszegekből eszközöltesse; úgy eljárása eredményét, mint a kezeihez befolyt összegekről való számadását a jövő évi tavaszi közgyűlésre terjeszse be, a számadások megvizsgálása után fogván határozat hozatni a vámos-újfalusi egyház lelkészének úgy a multakra, mint a jövőre nézve kiérdemelt díjai iránt.

Végh Bertalan ügyvéd a megajánlott tiszteletdíjról lemondván, e tekintetben határozat szüksége fenn nem forog.

- 13.** Szinyei Gerzson, egyházmegyei világi tanácsbíró, mint küldött bírósági elnök, Farkas Sámuel és Liszkay István, tolcsvai egyháztanácsosok fegyelmi ügyében 1884-ik évi

augusztus hó 17-én meghozott egyházközségi bírósági ítéletet bemutatja.

Miután ezen egyházközségi bírósági ítélet vádlottak által nem felebbeztetett s azt elfogadták: kiküldött bírósági elnök jelentése egyszerűen tudomásul vétetik.

14. Csutoros Benő, tolcsvai tanítónak, továbbá Farkas Sámuel, tolcsvai algondnoknak és Liszikai István, tolcsvai egyháztanácsosnak a folyó évi ápril 29—30. sat. napokon tartott egyházkerületi közgyűléshez intézett felebbezésükben, Kolozsvári István tolcsvai lelkész ellen újabban emelt panaszai és vádjaik tekintetében, a megejtett vizsgálat alapján, az egyházmegyei bíróság következőleg határozott:

A megindított fegyelmi eljárás, elévülés indokából megszüntetetik, s mint nyilván alaptalan panasz visszautasítatik; mert a Kolozsvári István lelkész ellen panaszolt cselekvény és mulasztás elkövetése s illetőleg megtörténte után a feljelentésig 6 hó alatt panasz nem emeltetvén; tekintve, hogy a panaszolt cselekvények intés- és feddével lehetnek, beigazolt valódiságuk esetén is, büntetendők: miután törvényes idő alatt ez iránt panasz nem emeltetett, az egyházi törvény 307. §-a értelmében, elévülés indokából az eljárás megszüntetendő volt; de másrésről az emelt vádak az egyházmegyei bíróság által 1884. évi ápril 2-án meghozott ítéletnél is figyelembevételvén, ugyanazon cselekvény miatt két külön eljárásnak helye különben sem lehet, melyoknál fogva is, az emelt panasz alaptalansága nyilvánvalónak tűnván ki, az visszautasítandó volt.

15. Kolozsvári István, tolcsvai lelkésznek Liszikai István és Nagy István elleni templombeli botrány ügyében, majd utóbbiaknak Kolozsvári István lelkész elleni panaszos ügyökben az eljárás küldöttség munkálatát s eljárása eredményét beterjeszti; minek folytán határozatott:

Liszikai István és Nagy István tolcsvai lakosok ellen emelt panasz, illetékes elintézés végett a tolcsvai egyházközségi bírósághoz áttétetni rendeltetik.

Kolozsvári István lelkész ellen Nagy István, Liszikai István, Egri László, Bató Pál, Csontos János és Farkas Sámuel mint algondnok által emelt panasz, mint nyilván alaptalan, visszautasítatik s a fegyelmi eljárás megszüntetni rendeltetik.

Mert az egyházi törvénykezési rendtartás 239-ik §-a

szerint, az egyházközség hivatalnokai, presbyterek, egyháztagok fegyelmi ügyeiben elsőfokúlag ítélkezni, az egyházközségi bíróság illetékes, minélfogva Liszkai István és Nagy István elleni fegyelmi panasz, illetékes elsőfokú elintézés végett, az egyházközségi bírósághoz átteendőnek volt kimondandó.

Mert panaszlók Kolozsvári István lelkész ellen beadott panaszai valóságát beigazolni nemcsak hogy nem tudták, de meg sem kísérelték; sőt a vizsgálat folyamán panasztevők részben a vádtól visszaléptek, azt alaptalannak nyilvánítván. Ily körülmények között a fegyelmi eljárást beszüntetni s a vádat, mint nyilván alaptalant s fegyelmi eljárásra nem alkalmast, visszautasítani kellett.

- 16.** A kis-dobszai egyházban Rigó József lelkész elhalásával a lelkészi állomás üresedésbe jövén, olvastatott a folyó év április hó 20-án megtartott lelkészválasztási jegyzőkönyv csatolványaival együtt, melyben Nagy András, ottani helyettes lelkésznek 34 szavazattöbbséggel való elválasztása, a választást eszközölő bizottság által jelentetik.

Nagy András, helyettes lelkésznek a kis-dobszai egyház rendes lelkészévé lett elválasztatása tudomásul vétetvén, állomásán megerősítettik.

- 17.** Olvastatott a bodrog-keresztúri egyházban régebb idő óta üresedésben levő lelkészi állomásnak az elnökség részéről kiküldött jelenlétében folyó évi június 22-én választás által eszközölt betöltéséről felvett jegyzőkönyv, melyszerint egyhangúlag az ottani helyettes lelkész, ifj. Ölbei János lett rendes lelkészé választva.

Ifjabb Ölbei János, b.-keresztúri elválasztott lelkészül kimondatott s hivatalában megerősített.

- 18.** Ugyancsak olvastatott a tállyai egyházban változás folytán üresedésbe jött lelkészi állomásnak betöltése végett, folyó évi június hó 22-én eszközölt választásról felvett jegyzőkönyv, melyszerint a kijelölt öt lelkész közül 24 szavazattöbbséggel Hézsér Emil, miskolci segédlelkész választatott el lelkészül.

A szabályosan megejtett lelkészválasztás helybenhagyatott; Hézsér Emil segédlelkész, megválasztott tállyai rendes lelkésznek közgyűlésileg kimondatott.

- 19.** A bereckii egyház tudatja egyházmegyei közgyűléssel, hogy a kínálkozó alkalmat felhasználva, magtári állományából 36 hold

szántóföld és rétet vásárolt kétezer forint értékben. Tekintve azonban, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, a bekebelezési kérvényt elutasította, azon oknál fogva, mert az adásvevési szerződés egyházi főhatóság által jóváhagyva, megerősítve nem lett, kéri az egyházak által eszközölt birtokvételt jóváhagyni s az adásvevési szerződést megerősíttetni.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést örömmel veszi tudomásul s a mellékelt örök adásvevési szerződést a főtiszteletű egyházkerületre pártolólág fölterjeszti.

- 20.** Az 1882-ik évi őszi egyházmegyei közgyűlés alkalmával az egyházmegyei consistorium által hivatalától két évre felfüggesztett Barati Ferenc, takta-kenézi lelkész-tanító felfüggesztési határideje folyó év november hó 1-sején lejárván, intézkedés szüksége állott elő.

Barati Ferenc, takta-kenézi lelkész-tanító, f. évi november 1-től hivatalába való visszahelyezése kimondatott, megható szavakban megadatván neki — az egyházi elnökség részéről — a jóindulatú atyai és felsőbbbségi tanács és utasítás.

- 21.** Jelenti elnök esperes, hogy a hernád-kaki egyházban, lelkésze, Tóth Károly halálával, a lelkészi állomás megüresedése folytán, a törvényszerint megkívánt egyházi leltározás s a lelkészi díjlevél csonkítatlan kiállítása, valamint az egyház körében felmerülhető közigazgatási ügyek lehető elintézése végett oda kiküldött egyházmegyei főjegyző megbízatásában hűen eljárván, a lelkészi khártára nézve akként terjeszti be jelentését, hogy miután az csakis 497 frt értékig számítható, annak kiállítását célba nem vehette, hanem utasította az egyházi előljáróságot, hogy a szabályszerűleg megállapított 600 frt minimumig egészítse ki khártáját s terjeszse be azt azonnal az esperesi hivatalhoz.

A gondos eljárásról tanuskodó jelentés minden tételeiben kifogástalannak találtatván, helybenhagyatik.

- 22.** Ezen beterjesztés folytán esperesi hivatalunk is felhívta azonnal a kaki egyház közönségét, hogy miután fennálló törvényeink értelmében a megüresült lelkészi állomásra pályázat mindaddig nem nyitható, míg a lelkészi khárta a szabályszerűleg megállapított 600 forintig ki nem egészítettik, s ha mint anyaegyház rendes lelkészi állomását fenn kívánja tartani, minden igyekezettel azon legyen, hogy legkésőbb az őszi gyűlés idejéig a khártát, a szabályszerűség kívánalmai szerint kiállítva, terjeszse majd be az egyházmegyei kormányzék elé.

Ezen felhívásra nyilatkozólag, olvastatott a kaki ref. egyház közönségének az egyház közügyei vezetésével esperesileg megbizott hernád-németii lelkész, K ó n y a A n d r á s elnöklété mellett, folyó évi augusztus hó 24-ik napján tartott gyűlésének jegyzőkönyvi kivonaton beterjesztett folyamodványa, melyben az egyház csekély számu tagjainak már eddig is alig elviselhető túlterhelhetését hangsulyozva kijelentik, hogy ők ez okon a 497 frtot tevő lelkészi díjlevelet a törvényszabta legkisebb díjösszegig is felemelni képtelenek s erre nem is hajlandók, hanem lelkészi hivataluknak az eddigi díjlevél mellett leendő betöltése végett, a törvényszabta pályázat megnyitását kérelmezik.

Kérelmök, a lelkészi díjazást szabályozó törvényszerű rendelet értelmében meg nem adathatik, miért is, ha anya-egyház minőségben óhajtanak továbbra is fenmaradni, felhívatik az egyház közönsége, hogy a díjlevelet a 600 frtot megűtő legkisebb összegig felemelni minden lehető módon eszközölje, a mi ha megtörténend, esperesi hivatalunk, a hozzá ily törvényes alakban beterjesztett díjlevél nyomán, a lelkészi hivatal betöltésére azonnal pályázatot nyitand.

- 23.** Tóth Károlyné, kaki lelkész-özvegy, folyamodványában érzékenyen panaszolja, miszerint két kiskorú árvájával korán özvegyiségre jutván, a 497 frtot is alig tevő lelkészi fizetésen kívül semminemű vagyona nincs és reá a legnyomasztóbb helyzet váraozik akkor, ha mellé időtűtő lelkész rendeltetvén, a csekély fizetés felét annak részére átbocsátani leendő kénytelen; e mellett a lelkészlak alacsony s oly szűk, hogy ha oda helyettes lelkész rendeltetik, ő leendő kénytelen eltávozni belőle s megűlhetése tétetik lehetetlenné. Alázatosan kérelmezi azért: ne alkalmaztassék a tavaszi egyházmegyei gyűlésig helyettes lelkész mellé, hanem a közel fekvő hernád-németii, berzéki és gesztelyi szomszéd lelkészek önként megajánlott s már eddig is híven és fennakadás nélkül teljesített papi szolgálata engedtessék meg.

Ugyanily kérelemmel járult az egyházközség nevében az egyház főgondnoka is az esperesi hivatalhoz, csakhamar lelkészük elhalálozása után.

Egyházmegyei kormány részvétellel veszi folyamodó lelkész-özvegy szegény állapotát s kiskorú árvái szomorú sorsát; tekintettel az egyház ezzel egyhangzó beterjesztvényére is, a folyamodványában előadott okok alapján kérelmét megadja, a h.-németii, berzéki és gesztelyi egyházak lelkészeit pedig az önként megajánlott és egymás között kölcsönös meg-

állapodás mellett felosztott kiségitő lelkészi szolgálatok teljesítésére jegyzőkönyvileg felkéri s utasítja.

- 24.** A k a k i e g y h á z tanítói díjlevelét két példányban megerősítés végett betérjesztvén.

Miután bemutatott tanítói díjlevel-példányok a réginél előnyösebbek s némi javítást tüntetnek fel egyházmegyei kormány által megerősítették.

- 25.** Elnök esperes úr jelenti, hogy a megyaszói változás által megürült tanítói állomást Tóth Károly főiskolai hittanhallgató azon kikötéssel fogadta el, miszerint a tanképesítő vizsgát a legközelebb tartandó szigorlaton leteendi. Bemutatja egyszersmind a díjlevel egy példányú másolatát, melyre az egyház fentnevezett tanítója megerősítését kéri.

Miután a díjlevel másolata az eredetivel megegyez, Tóth Károly fitanító elfoglalt hivatalában tanképesítő okmánynyerés feltétele mellett megerősítették, ideiglenesen.

- 26.** A bodrog-olaszii egyház, volt tanítója, Jánosi Pál elhalálása folytán jelenti betérjesztvényében a megüresült tanítói állomásra Tiba Kálmán 4 éves képezdei tanfolyamot végzett ifjúnak alkalmazását, bemutatja egyszersmind tanítói díjlevelét három példányban, melynek, valamint elválasztott tanítójának megerősítését kéri.

Egyházmegyei kormány Tiba Kálmán tanítót, egy év alatt tanítói oklevél szerzése feltétele mellett, ideiglenesen megerősíti. A három példányban betérjesztett és a régihez mért összehasonlítás után javítást mutató díjlevelet pedig a főtiszteletű egyházkerületre pártolólág fölterjeszti.

- 27.** Esperes úr előterjeszti, hogy a szentesi anyaegyházhoz tartozó Véke, Boly, Zétény, Rad, Szinyér sat. elszórtan levő fiókegyházakban Kovács Ferenc ottani tanító, a vallás, de különösen a tanügy terén, mint kitűnő szorgalmas tanító működik. Indítványozza, hogy az egyházmegyei közgyűlés kérelmezze a főt. egyházkerületnél, hogy azon 50 forintos jutalomdíj, mely eddig évenként az elhalt szentesi lelkész részére adatott az egyházkerületi pénztárból, ezentúl, ugyancsak évenként, nevezett tanító részére adatnék ki.

Egyházmegyei közgyűlés az 50 forintos jutalomdíjnak nevezett Kovács Ferenc Véke, Boly, Zétény, Rad, Szinyér sat. elszórtan levő fiók egyházközségek tanítója részére való kiadatását kéri.

- 28.** A leleszi leányegyház betérjeszti folyamodványában, hogy a múlt

1883-ik évben végzett templomépités költsége minden pénzalapjokat teljesen felemésztette s a határukat elborító árviz terményüket is elsepervén, az egyházttagok inséges helyzetbe jutottak, minek következtében a főt. egyházkerületi 1500 forint tőketartozás után járó 90 forint egy évi kamatnak elengedését, vagy pedig annyi összegig leendő segélyezéseket alázatosan kérik.

Tekintve a leányegyház tagjainak csekély számát s méltányolva a rájuk nehezült mostoha időjárás és természeti csapás következtében valónak bizonyult kimerüléseket s elszegényedéseket: kérelmük megnyerhetése végett a főt. egyházkerülethez pártolólág felterjesztetnek.

29. Jelenti elnök esperes, hogy a cigándi egyházi földbirtok-bérlet ideje az év végével letelvén, Nagy- és Kis-Cigánd községe egymással szemben a bérlet felett nemes versenyre kelt, elannyira, hogy a midőn Nagy-Cigánd csakis az eddigi 1400 frt bérlet mellett vette célba azt továbbra is megtartani, Kis-Cigánd az egyház javát s közérdekét tekintve, 200 frttal ígért felül, azon kijelentéssel, hogy a bérelt birtokot nemcsak legelőül, hanem szántóföldül is használhassa fel. Erre Nagy-Cigánd, hogy maga részére megtarthassa az egyház birtokát, az 1600 frt bérletről rendszeres kötvényt hat évre kiállítva, azon felkéréssel terjeszté be az esperesi hivatalhoz, hogy az az egyházmegyei kormányzókhoz is megerősítés végett benyujtassék. Nagy-Cigánd ezen bérleti szerződését, az eddigi pontos fizetésre hivatkozással, Kis-Cigánd ellenében, a helybeli lelkész s a gyűlés előtt is felolvasott levelében elfogadásul ajánlja s megerősítését kérelmezi. Ennek ellenében azonban Kis-Cigánd községe feltartván jogsultságát a nevezett egyházi birtok bérletéhez, nyílt árverés útján kérelmezi annak 6 évre bérbeadását.

Egyházmegyei kormányunk a két társegyház közt felmerült érdekközösség kiegyenlítése nézetéből is legcélszerűbb közvetítésnek tartva a nyílt árverezés útján kérelmezett bérbeadást, ennél fogva felhívja az egyházi előljáróságot, hogy az egyházi földbirtok 6 évre tervezett bérbeadását akként eszközölje, hogy az Kis- és Nagy-Cigánd közt a többet ígérőnek nyílt árverésen adassék ki.

Az árverezési határnapnak kitűzésére s ennek a cigándi egyháztanácsesal való tudatására, úgy nemkülönb mint egyházmegyei képviselők az árverezésen megjelenésre Meczner Béla radi birtokos és Buda János e. m. aljegyző azon utasítással küldetnek ki, hogy a bérleti szerződés az egyházmegyei kormány által kiadott s általuk már

ezelőtt is használt mintázaton a bérlő lakosok egymásért kötelező egyetemleges jótállása világos kitételével állítandó ki s az így kiállított bérleti szerződés az esperesi hivatalnak általuk azonnal terjesztessék be.

30. Olvastatott a nagy-rozvági egyház két gondnokának az egyház hivei nevében beadott kérvénye, melyben hivatkozva az egyház tagjainak szegénységére, az egyházi birtok — 3 hold szántóföld — csekélységére s tekintettel különösen azon szép fizetésre, melyben lelkészük részesül: kéri, hogy a lelkész által használt földbirtok után járó ártéri adó fizetése a lelkész által teljesíttessék, egy bizonyos szántóföldterületnek az egyház részére való átengedése útján. Elősorolják betérjesztvényükben, hogy még az 1874-ik év folyama alatt lelkészük egy bizonyos földterületet által is adott e célra, saját szívéssége folytán; azonban a sors keze nem engedte annak gyümölcseit élvezni, mert a folytonos árvizek azt ellepve, teljesen használhatatlan állapotba helyezték, így a mult napokban felkeresték kérésükkel lelkészüket, hogy az általa használt földekből más helyen, nem az előbbin, engedne át 5 hold szántóföldet, az egyház 3 holdnyi földje mellett, az egyház használatára, az ártéri adó törlesztése végett; lelkészük ezt akkor átadni ígérte, de később ígéletét visszavonta. Beismerik ugyan, hogy az ártéri adófizetés őket illeti, de figyelembe véve azon szép, méltán dúsnak nevezhető fizetést, melyben lelkészük részesül; figyelembe véve, hogy ily fizetés mellett lelkészüknek erkölcsi kötelessége azon egyházon segíteni, melyben a népnek megelégedésére 19 éve hirdeti a szent ígékét, mely község lakosai szeretik és tisztelik, mely község lakosainak szent kötelessége lelkészét megbecsülni; kijelentik azonban, hogy ha lelkészük fenti kérelmeket meg nem adná, a 19 éve fennálló jó békeség megzavartatnék, ez előidézné a gyűlöletet a lelkész iránt, ez lenne a válaszfal lelkészek között és köztök s ez őket tőle elválasztaná; azért kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy hozzájok egy küldöttség rendeltetnék s ez ott a helyszínén a panasz tárgyára nézve egyezséget létesítene.

Ennek kapcsán olvastatott a nagy-rozvági egyház lelkészének, L á b o s A n d r á s n a k, a kérdéses ügyben július hó 2-áról az esperesi hivatalhoz s innen az egyházmegyei közgyűléshez betérjesztett irata, melyben előadja, hogy az egyházmegye 1874. évi szeptember 2-án tartott közgyűlése azon határozata ellenére is, mely így szól: „az ártéri adó mindenütt elengedhetetlenül az egyházak váltsági terhe levén, a nagy-rozvági egyházra nézve is kötelezőleg az,“ — ő mint lelkész megunva a

sok kellemetlenséget, súrlódást, már csak a jó békeségért is a maga személyére, szóbeli ajánlatot tett s az általok kért legelő jövedelmét az ártéri adó törlesztésére felajánlotta, 1874-ik évtől 1879. évig évenként 160 frt legelői bérletből körülbelül 900 frt ártéri adó törlesztetett is, úgy, hogy 1879-ik évben már csak 304 frt hátrálék mutatkozott. Azonban 1879-ik évben az árviz az egész legelőterületet annyira elrontotta, hogy az mai napig teljesen használhatatlan, az összes lelkészi birtoknak alantasabb fekvésű részével együtt; ez időtől megszűnt az ártéri adófizetés, úgy, hogy a hátrálék már 7—800 frt körül jár, mert az eddigi 54 frt évi ártéri adó 133 frt 92 kr-ra emeltetett. Az egyházi előjáróság mult június hóban szigorúan felszólított a fizetésre. Ezen megintés után az egyház gondnoka saját házánál egyházi közgyűlést tartott, honnan elébb a két gondnok, majd a községi bíró és egy hites ember személyében küldöttség menesztetett hozzá, mint lelkészhez, azon követeléssel, hogy az említett ártéri adó törlesztésére adjon által 5 hold jóminőségű szántóföldet a lelkészi birtokból; ő, mint lelkész, ezen követelés ellen mindkét küldöttségnek határozottan tiltakozott, kijelentvén, hogy azt sem a törvény, sem anyagi helyzete nem engedhetik; mely nyilatkozatra a község birája nagy zavar, kellemetlenség, nép ingerültségének előállítását tevé kilátásba. Miután ezen követelés harmadnap mulva ismételtetett, megunván a szünteleni zaklatást, a néppeli zsurlódást, a követelés teljesítését szóbelileg megígérte, kijelentvén a következő vasárnap az egyháztanács előtt, hogy az egész ügyet az esperesi hivatallal tudatni fogja, mert az törvénytelen eljárás; kéri azért nevezett lelkész az esperesi hivatalt, hogy a jelzett ügyre vonatkozólag bölcs belátása szerint intézkednék s intézkedése által ötöt e kellemetlen s anyagilag is sujtó helyzetből szabadítaná meg.

Nagy megütközéssel értesült egyházmegyei közgyűlés mindkét betérjesztvényből, hogy a nagy-rozvági egyház gondnoka s előjárósága, a lelkészi föld- és rétbirtokot terhelő ártéri adó törlesztése tárgyában, olynemű követeléssel lépett fel a lelkészszel szemben, mely a midőn törvényszerű szabályaink tekintélyének tiszteletlenül ellene tör, mint ilyen, egyszersmind nyilvános jogsérelmet idézván fel, fegyelmi eljárást is vonhat maga után. S e követelési kísérlet annyival is terhelőbb beszámítással nehezdedhetik az egyház presbyteriumára, mert az ártéri adó fizetésének az egyházi hivatalnokokra erőszakolása ellen a polgári hatóságok is intézkedtek, mint ezt a zemplénmegyei közigazgatási ható-

ság is, 1865-ik évben kimondott határozatával, az egyház-községek terhéül jelenté ki, mely határozat, minden e tárgyban jövőre felmerülhető vitás kérdések végleges eldöntése céljából, az egyházkerülettel is közöltetett, mint azt az 1866-ik évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvének 60. sz. a. feltalálhatja a nagy-rozvágyi presbyterium.

Midőn a lelkész az ártéri adó törlesztése végett az 1874. évben bizonyos legelőterületet, a törvénytelen követelés erőszakos nyomása alatt, az egyháznak átengedett: fennálló jogerejű határozataink ellen cselekedett, azt egyházmegyei közgyűlés roszalással veszi tudomásúl, s őtet az úgy itt, mint más egyházainknál visszaélésekre s zavarokra vezethető hason cselekménytől jövőre nézve a leghatározatabban eltiltja; és ha már ezen terület hasznavehetetlen lett, az egyházi előjáróság mulasztása jöhet megrovás alá, hogy azóta e hasznavehetetlen vizlepte területre is reárártott ártéri adó leszámíttatását nem eszközölte s az ezelőtt 54 frtnyi ártéri adónak 133 frt 92 krig emeltetését hallgatólag elnézte.

Ezekből kifolyólag önként következik, hogy az ártéri adónak mint minden más helyen, úgy a nagy-rozvágyi egyházban is, a lelkészi hivatalra erőszakolását, a fennálló egyházi s polgári intézvények értelmében, egyházmegyei közgyűlés nem engedheti meg, mégpedig annyival is inkább, mert idővel még nyomasztóbb teherrel nehezedhetik az egyház tagjaira, ha évek után, netalán lelkészek utódai viszeresetet indítanak az egyház helyett fizetett adóösszegek visszatérítése iránt, mint a melyre az 1863. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 166. sz. a. határozata utasítja is az egyházi hivatalnokokat.

Egyházmegyei közgyűlés inti s figyelmezteti a nagy-rozvágyi egyház presbyteriumát, hogy az ily, egyházainknál eddigelé példátlan törvénszegő merénylettel felhagyva, más egyházak példájaként meghódolva a törvényes intézvényeknek, gondoskodjék egy oly alapról, melyből az egyházi hivatalnokok földbirtokától az egyházat kötelező adófizetést teljesíthesse. A jelenlegi helyzetből leendő kibontakozásra nézve pedig hozza helyre, a mit eddig elhanyagolt, hitelesen beigazolvva a lelkészi rét- és legelőföld-terület bizonyos nagyrészének 1879-ik év óta hasznavehetetlenségét, az ártéri adóügyi kezelő-bizottság igazgatósága befolyásával eszközölje az ártéri felebb emelt adó aránylagos alább szállíttatását.

A két gondnok által az egyház nevében az egyházmegyei közgyűléshez benyújtott folyamodvány végső része, melyben egy küldöttségnek az egyházba való rendeltetése oly célból kéretik, hogy ott a helyszínén, a panasz tárgyára nézve egyezséget létesítsen, szüksége nem forogván fenn, figyelmen kívül hagyatik.

- 31.** A tolcsvai egyház jelenti, miszerint megüresült tanítói állomását Pajkos Lajos, képezdét végzett okleveles tanítóval betöltötte s kéri a bemutatott díjlevélre megerősítését.

Miután ezen díjlevél, összehasonlítás után, az eredetivel mindenben egyezőnek találtatott, Pajkos Lajos tanítói hivatalában szokott módon megerősített.

- 32.** A hernád-németii egyház három éves fitanításágát Pap József, főiskolai hittanhallgató elfogadván, egyházmegyei kormány előtt megerősítés végett jelentkezik.

Ideiglenes hivatalba lépése tudomásul vétetett.

- 34.** Ábrahám Gyula, harkányi lelkész, az országos egyházi közalap javára egyházában hátrányban lévő 50 kr. tőketartozás befizetését megsürgető esperesi hivatalos megkeresvényre adott válaszában beterjeszti, hogy az 50 kr. egyházi közalaptartozás Gönczi László volt leánytanító után maradt egyháza terhére, ki hivatalát hűtlenül elhagyván, állítólag Miskolcon tartózkodik, s utal az egyházmegyei hatóságra: vétesse be ott rajta tartozását az adóvégrehajtó által, vagy pedig az államadóknál szokásos gyakorlat szerint, mint bevehetetlen töröltessék le végképen, mert ő annak beszolgáltatását semmi módon nem eszközölheti.

Nagy megütközéssel vette egyházmegyei kormány Ábrahám Gyula harkányi lelkésznek egyházi felsőbb hatóságával szemben már más alkalommal is tanusított illetlen kifejezési modorát s a reá néző hivatalos kötelességek könnyen vevését, hogy a midőn ő maga s a presbyterium tartozik felelősséggel a bevallási íven egyesek után beiktatott domesztikai járulék behajtásáért és így Gönczi László volt tanítótól is, ha ajánlatát elfogadta, vagy azt reá kivette, köteles lett volna elmenetele előtt bevételni; mindamellet e kötelezettséget magáról s presbyteriumáról eléggé meggondolatlanul egyházi felsőbbsege s a törvényes rendszabályzat iránt való tiszteletlensége nyilatkozványaival akarná elhárítani, mely által az egyházi törvény 257. §. e) pontja értelmében méltán fegyelmi eljárás alkalmazását vonhatná önmagára, ezt azonban ezúttal még egyházmegyei kormá-

nyunk foganatba venni nem kívánja, elvárva nevezett lelkésztől, hogy ezentúl mind egyháza körében a törvényt szabta kötelesek teljesítésében kellő pontosságot, mind esetleg egyházi felsőbbségéhez intézett betérjesztvényeiben a tisztességes irmodornál méltán megkívánható ildomoságot fogja követni és megtartani. Mindezekből kifolyólag a még kifizetetlen 50 kr. domesztikai tartozást illetőleg, határozatilag kimondatik, hogy azt ezen határozatunk vételel azonnal pénztárnoki hivatalunkhoz megküldeni elengedhetetlen kötelességüknek ismerjék.

34. Olvastatott a tokaji lelkész, Horkay János folyamodványa, melyben a nyári egyházkerületi gyűlésre bekívánt négyrendbeli szavazatok be nem adása miatt, hozzá intézett esperesi megkeresvényre magát azzal menti, hogy ő a szavazatokat a gondnok és egyházi tanácsosok bizonyítására tett hivatkozása szerint, egyháztanács-gyűlésben elkészítette, személyesen azonnal postára is tette, mire állítólag a postamester is emlékezhetik, s ha mégis rendeltetési helyökre el nem jutottak, úgy bizonyosan valamelyik postán veszhettek el, miért is a reá szabott 4 frt. birság terhe alól kéri magát felmentetni.

Egyházmegyei kormány csak azon esetben oldozhatja fel lelkészt a kiszabott 4 frt birság terhe alól, ha a kimenendő egyházlátogató küldöttség előtt hitelt érdemlő egyháztanács jegyzőkönyvi bejegyzéssel igazolandja magát arról, mikor ejtetett meg az egyháztanács gyűlésben a szavazás, posta- s iktatókönyvvel bizonyítja be rendes időben történt elküldetését; ellenesetben a fentkitett birság behajtására a legközelebbi egyházlátogatóság felkéretik.

35. Az örösi egyház betérjeszti 3 példányban újból kiállított lelkészi díjlevelét.

Megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületre felterjesztetik.

36. Olvastatott a szerencsi egyház kérvénye, melyben annak tudatása után, hogy eddigi tanítója Nagy Bertalan, a miskolci egyházban nyervén tanítói állomást, a szerencsi tanítói hivatalról lemondott: kéri egyházmegyei közgyűlést, hogy egyházukba egy alkalmas tanító rendeltetnék, vagy pedig a presbyterium a további teendőkre utasíttatnék.

A szerencsi egyházba, a jövő tavaszi egyházmegyei gyűlésig Gecse Géza segédlelkész, mint ideiglenes tanító alkalmaztatik s berendeltetik.

37. Olvastatott Lábos Menyhért, szentesi volt lelkész özvegyének folyamodványa, melyben tekintve azon körülményt, hogy férje 1883. október hó 26-án halt el, ha csak 5 nappal tovább él, ő azon kedvezményben részesül, hogy a folyó egyházi éven túl, még egy egész évig a lelkészi lakon maradhat, a lelkészi fizetés felét húzhatja, ezen 5 nap azonban ezen jótéteménytől elejtette s nevetlen 4 gyermekével elhagyatottan áll: kéri azért egyházmegyei közgyűlést, támogatná a főtiszt. egyházkerületnél azon kérelmét, hogy a helyettes lelkész által a szükösi tár részére fizetendő összeg neki s nevetlen árvái részére adatnék ki.

Egyházmegyei közgyűlés, tekintve a folyamodványban felhozott indokok valódiságát, nevezett özvegy lelkész nő kérelmét a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek elfogadásra melegen ajánlja.

38. Elnök esperes úr jelenti, miszerint az egyházmegyei lelkészjelölő bizottság egy évre terjedő megbízatása lejárván, új választás meg-ejtése lett szükségessé.

A lelkészjelölő bizottság újból leendő megválasztása határozatilag kimondatott, s a törvény által jogositott gyűlési tagok titkos szavazata következtében Bodolai József lelkészi, Szinyei Gerzson és dr. Lengyel Endre világi tanácsbíró urak rendes; Terhes Barna lelkészi, Kóczán Miklós és Bódogh Károly világi tanácsbíró urak pedig póttagokul megválasztattak.

39. A lelkészek által az egyházlátogatás és a körlelkészek részére kiadott statisztikai adatok között feltűnő aránytalanság tapasztaltatván:

Egyházmegyei közgyűlés kimondja, hogy a statisztikai adatok helyességéről a lelkészek 5 frt birság terhe alatt felelősek.

40. Elnök esperes úr jelenti, miszerint Horváth János segédlelkész Sárospatakról Petrahóra, Besztercei Béla Örösből Tállyára rendeltetvén helyettes lelkészül, az előbbi helyét Nagy Sándor főiskolai volt szenior, az utóbbiét pedig Kovács János segédlelkész foglalta el; a szentesi megüresült lelkészi állomáson, sorrend szerint, helyettes lelkészül az ott eddig is hivataloskodott Hazai Béla hagyatott meg.

Tudomásul vétetik.

41. Máté Gyula, a kis-tárkányi egyházban, Kovács János az örösi egyházban, Olajos Pál a gesztelyi egyházban már alkalmazott képesített segédlelkészek; Baeska Károly a makos-hotykai egyházban, mint már alkalmazott s képesített helyet-

tes lelkész; Rácz István főiskolai szénior és segédlelkész, végül Nagy Béla segédlelkész, bekebeleztetésüket kérelmezik.

Nevezett hat segédlelkész egyházmegyénkbe bekebeleztetik, amennyiben pedig Nagy Béla még eddig alkalmazva nem volt, Nagy Károly legyesbényei lelkész kérelme következtében, a legyesbényei egyházba rendeltetik segédlelkészül.

42. Bodnár Kálmán, kis-ráskai tanító, bekebeleztetését és ha lehet, a kis-kövesdi tanítói állomásra alkalmaztatását; Tóth Lajos gesztelyi segédtanító bekebeleztetését; Ruczik János sáros-polyánkai tanító bekebeleztetését; Székely József, Séllei András lácai agg tanító mellett alkalmazott segédtanító, bekebeleztetését kérelmezi.

Kérelmök megadatik.

43. Karakó Ferenc cigándi segédtanító, Nagy Sándor, kis-géresi rendes tanító bemutatják a sárospataki tanítóképezdeből nyert okleveleiket.

Tudomásul vétetik.

44. Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottságnak 1884-ik évi augusztus hó 25-ik napján felvett jegyzőkönyve.

Egyházmegyei közgyűlés az összeállított, minden pontjaiban elfogadott jelentést magáévá teszi, s annak általános része jegyzőkönyvbe felvétetni határozottatott, amint következik:

Az 188³/₄-ik tanév utófelére vonatkozólag, a körlelkészi beérkezett jelentések és táblázatok nyomán összeállított táblás kimutatás a következő adatokat tartalmazza:

A 42,430 lelket számláló egyházmegyében a 6—12 éves iskolaköteles gyermekek száma 2191 fi, 2162 nő, összesen 4353. Annyi, mint a lélekszám 10·26%-ja. A mult félévben az iskolakötelesek száma a lélekszámnak 10·44%-ja, tehát 0·18%-al több, mint most.

Iskolát gyakorló 6—12 évig 1856 fi, 1712 nő, összesen 3568. Iskolát nem gyakorol 335 fi, 450 nő, összesen 785. Az iskolát gyakorlók létszáma 4-el kevesebb mint az első félévben. Annyi mint a tankötelesek 81·96%-ja. A mult félévben járt a tankötelesek 80·5%-ja, így a mult félévi kimutatáshoz képest javulás 1·46%.

Ismétlő iskolaköteles 824 fi, 794 nő, összesen 1618, annyi, mint a lélekszám 3·81%-a. A mult félévben,

ismétlő iskolaköteles volt a lélekszám $4\cdot1\%$ -a, tehát most kevesebb $0\cdot29\%$ -al.

Ismétlő iskolát gyakorló 123 fi, 110 nő, összesen 233, annyi mint a tankötelesek $14\cdot4\%$ -a. Ismétlő iskolát nem gyakorol 701 fi, 684 nő, összesen 1385, annyi mint a tankötelesek $85\cdot4\%$ -ja. A mult félévben ismétlő iskolába járt a tankötelesek $15\cdot6\%$, tehát $1\cdot2\%$ -al több mint most.

Osztályzás tekintetében II. osztályú iskola 2, III. osztályú 12, IV. osztályú 29, V. osztályú 24, VI. osztályú 6.

Községi iskola van 5.

Szellemi állásra nézve:

a) **Kitünő iskola van 18**, u. m: Báj, Cigánd, Karcsa, Pácin, Kesznyéten, Láca, Nagy-Géres, Karos, Mád, Megyaszó (fi), Örös, Sárospatak (fi és leány), Véke, Tállya, Tárkány, T.-Lúc (fi), Vajdácska.

b) **Dicséretes 26**, u. m: Csobaj, Erdő-Bénye, Golop, Harkány (fi), Kak, Karád, Kis-Dobsza, Kis-Géres, Liszka, Megyaszó (leány), Nagy-Rozvág, Ond, Petrahó, Ricse, Sajó-Hidvég, Semlyén, Szada, Szerencs, Szomotor, Tarcal (fi), Ágcsernő, Tisza-Ladány, T.-Lúc (leány), Zombor, Vámos-Ujfalu, Vis.

c) **Kielégítő 17**, u. m: Agárd, Leányvár, Bacska, Lelesz, B.-Keresztúr, B.-Olaszi, Erdő-Horváti, Harkány (leány), Kenéz, Királyhelme, Leleszpólyán, Kis-Kövesd, Luka, Pthrügy, T.-Kenéz, Tarcal (leány), Tisza-Tokaj.

d) **Gyenge 3**, u. m: Gesztely, L.-Bénye, Sima.

e) **Minősíthetlen 2**, u. m: Tolcsva, Szentés.

Észrevételek: Szünetelt az iskolázás Hotykán tanító nem léte; Nagy-Kövesden az iskolahelyiség leégése miatt. A mult félév végén történt minősítéshez képest hanyatlás jelezte a következő iskolákról: Megyaszó leányegyház kitünőből lett dicséretes; Tolcsva kitünőből lett minősíthetlen; Agárd, Kis-Kövesd, Monok dicséretesből lett kielégítő; Sima dicséretesből lett gyenge; Gesztely, Legyes-Bénye kielégítőből lett gyenge; Szentés, gyengéből lett minősíthetlen. Haladás jelezhető a következőknél: Báj, Örös dicséretesből

lett kitünő; Csobaj, Erdő-Bénye, Golop, Szada, Ágcsernő, Vís, Zombor kielégítóből lett dicséretes; K-Helmeç, Takta-Kenez gyengéből lett kielégítő.

Rendes tanító van az egyházmegyében 58, segéd 5, ideiglenes 3, lelkész-tanító 8.

Okleveles tanító van 59, nem okleveles 6.

Tanítólak jó 64, rossz 7.

Tanterem törvényszerű 62, nem törvényszerű 10.

Iskolai felszerelés kellő 35, hiányos 36, semmi 2.

Testgyakorda torna-eszközökkel kettő, u. m.: a sárospataki, lizskai.

Faiskola rendezett 28, rendezetlen 26.

Tanítói jövedelem 23,547 frt. A múlt félév végén kimutatott jövedelem 24,367; különbözet 820 frt.

Más vallású iskolások:

a) Római katolikus	87 fi, 67 nő =	154.
b) Görög katolikus	22 fi, 13 nő =	35.
c) Ágostai evang.	7 fi, 6 nő =	13.
d) Mózes vallású	21 fi, 32 nő =	53.

Összesen: 137 fi, 118 nő = 255.

45. A felső-hegylajai tanítói értekezleti kör a népiskolai látogatási körök átalakítása és rendszeresítése céljából készített írásbeli dolgotatát bemutatván:

Megbírálás és egy alkalmas s a célnak teljesen megfelelő körlátogatási tervet megkészítéséhez leendő felhasználás végett, az egyházmegyei tanügyi bizottság elnökének azon megjegyzéssel adatott ki, hogy ennek megejtésére a tanügyi bizottsági tagokat időközben is hívja össze.

46. Egyházmegyei tanügyi bizottság jelentésében Kun József, szentesi tanító, mint a tanítást elhanyagoló s hivatalos állása s teendőivel semmit nem gondolónak jeleztetik; iskolájában a körlátogatóság legközelebb is csupán 3 gyermeket talált, s azon kérdésére, miért nem járnak a gyermekek iskolába? a szülék némelyikétől azon választ nyere: miért járatnák, hiszen ha oda küldik is, sohasem tanít s egy jelenlevő egyházttag pedig élöszóval emelt panaszt erkölcsi magaviselete ellen.

A nevelés szent ügyére s egy nemzedék jövőjére nézve oly káros következményű indokoknál fogva, Kun József hanyag tanító ellen, mivel egyházmegyei kormány által

jegyzőkönyvileg már többször megintve volt, a törvényes vizsgálat elrendeltetik; vizsgáló bizottsági tagokul Őlbei János egyházmegyei tanácsbíró és Végh Bertalan egyházmegyei ügyvéd kinevezetvén: az esperesi hivatalhoz leendő betérjesztés mellett, működésök kiinduló pontjául, a tavaszi egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvének 47. sz. a. pontja s az egyházmegyei tanügyi bizottság jegyzőkönyvében jelenleg feltüntetett terhelő adatok tűzettek ki.

47. Indítványba hozott, miszerint tekintve az egyházmegyei pénztár annyira csekély voltát, melynélfogva a legszükségesebb kiadásokat sem fedezheti: vajjon nem lenne-e méltányos és igazságos, ha a hivatalukba bekebelezendő lelkészek ezentúl az egyházak osztályzata szerint az I-ső osztályban 8, a II-ik osztályban 6, a III-ik osztályban 4, a IV-ik osztályban 2 frt. bekebelezési díjat fizetnének; az egyházak azonban, minden osztályzatra való tekintet nélkül, az eddigi 2 frt. fizetését teljesítenék.

Ez indítvány célszerű és méltányos indokolása következtében, az egész gyűlés közhelyeslésével találkozáván, elfogadtatott s foganatosítása jövőre nézve határozatilag kimondatott.

48. A felsőborsodi egyházmegye 1884. évi tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvét megküldvén:

Köszönettel fogadtatik s az egyházmegyei levéltárba tétetik.

49. A legközelebb Rimaszombatban tartandó őszi egyházkerületi gyűlésre egyházmegyénk az egyházmegyei elnökökön kívül:

Zombori Gedő papi, Dr. Lengyel Endre, Kóczán Miklós, Szinyei Gerzson világi tanácsbírákat s Tóth Lajos főjegyzőt választotta meg képviselőkül.

50. Az 1885. évi egyházlátogatás következőleg rendeltetett el:

a) megyeszóli járásba: Bodolai József, tanácsbíró; Czinke István, erdőbényei lelkész.

b) tállyai járásba: Keresztúri József, tanácsbíró; Páricsi József, karsai lelkész.

c) pataki járásba: Terhes Barna, tanácsbíró; Abaházy József, lizskai lelkész.

d) cigándi járásba: Őlbei János, tanácsbíró; Buda János, aljegyző s karádi lelkész.

e) szentesi járásba: Zombory Gedő, tanácsbíró; Kónya András, hernád-németi lelkész.

51. Bármely tárból segélyt kérnek:

Molnár Pálné, Anti Jánosné, Göncezi Józsefné lelkész-özvegyek; Hubai Boldizsárné, Szekeres Mihályné, Székely Józsefné tanítóözvegyek; Bagdi István visi lelkész, Kis Gábor nagy-kövesdi tanító.

52. Mindezen pontok hitelesítették.

Jegyzették: *Tóth Lajos* főjegyző: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 30, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 48, 49, 50, 51, 52.

Buda János aljegyző: 7, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 38, 45, 46, 47.

Végh Bertalan világi jegyző: 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

Tárgymutató

arra nézve, mely határozatok mely egyházakat vagy egyeseket illetnek.

Abaházy József lelkészt 50.
 Anti Jánosné 10.
 Ábrahám Gyula lelkészt 33.
 Bereckii egyházat 19.
 Bódogh Károly t. bírót 38.
 Bodolai József t. bírót 38., 50.
 Buda János aljegyzőt 3., 29., 50.
 Cigándi egyházat 29.
 Czinke István lelkészt 50.
 Dobszai egyházat 16.
 Egyházkerületet 14., 19., 20., 27., 28., 35., 37., 49.
 Esperesi hivatalt 5., 29., 30., 47.
 Hernád-németii egyházat 32.
 Horkai János lelkészt 34.
 Hoportyi leányegyházat 6.
 Kaki egyházat 22., 23., 24.
 Kenézi egyházat 20.
 Kereszturi egyházat 17.
 Keresztúri József t. bírót 50.
 Királyhelmecei egyházat 8.
 Kóczán Miklós t. bírót 38., 49.
 Kónya András lelkészt 50.

- Kovács Ferenc örösi lakost 9.
Kun József tanitót 46.
Láboss Menyhértné 37.
Leleszi leányegyház 28.
Dr. Lengyel Endre t. bírót 38., 49.
Meczner Béla földbirtokost 29.
Megyaszói egyház 25.
Olaszai egyház 26.
Ölbei János tanácsbíró 8., 46., 50.
Örösi egyház 35.
Páricsi József lelkész 50.
Rozvágyi egyház 30.
Sárai leányegyház 12.
Sőregi Márton tanitót 3.
Szerencsi egyház 36.
Szinyei Gerzson tanácsbíró 38., 49.
Szomotori egyház 11.
Tállyai egyház 18.
Terhes Barna tanácsbíró 38., 50.
Tiba Kálmán tanitót 26.
Tolcsvai egyház 13., 14., 15., 31.
Tóth Károly tanitót 25.
Tóth Lajos főjegyzőt 49.
Zitás István tanácsbíró 2.
Zombori Gedő tanácsbíró 45., 49., 50.
Báró Vay Sándor tanácsbíró 2.
Végh Bertalan egyházmegyei ügyvéd 7., 8., 10., 12., 46.

